

การสรุปเนื้อหาของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) โดยผ่านคลิปวิดีโอสั้น

ผู้สว้ฒน์ ทองสร้อย

กลุ่มสาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสรุปเนื้อหาของวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) โดยใช้คลิปวิดีโอสั้น ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ 5 เอก IMT ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 34 คน โดยเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ เรื่องละครไทย เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ไทย ละครสร้างสรรค์ และเรื่องหลักการวิจารณ์และการประเมินคุณภาพของการแสดงนาฏศิลป์และละคร ทั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเพื่อใช้สรุปเนื้อหาของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) โดยผ่านคลิปวิดีโอสั้น ซึ่งเป็นการสรุปประเด็นเนื้อหาหลังผ่านกระบวนการเรียนการสอนในรายคาบ

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกๆ รายการ แสดงให้เห็นว่าการใช้คลิปวิดีโอเป็นเครื่องมือที่มีความน่าสนใจ ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถจับประเด็นของเนื้อหาได้มากขึ้น อีกทั้งคลิปวิดีโอสรุปมีเนื้อหาที่ครอบคลุมทุกประเด็นในเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้และเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนลดเวลาในการนั่งฟังการบรรยายเนื้อหาในชั้นเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดทำคลิปวิดีโอสรุปเนื้อหาในทุกหน่วยการเรียนรู้

คำสำคัญ: สรุปเนื้อหา, ศิลปะพื้นฐาน, คลิปวิดีโอสั้น

ภูมิหลัง

วิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) รหัสรายวิชา ศ32101 จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ เป็นรายวิชาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ 5 อยู่ในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เนื้อหาของรายวิชาประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องละครไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ละครสร้างสรรค์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หลักการวิจารณ์และการประเมินคุณภาพของการแสดงนาฏศิลป์และละคร โดยจำนวนคาบเรียนรวมตลอดภาคการเรียนมีจำนวน 32 คาบ ซึ่งเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) มีสัดส่วนคาบเรียนแตกต่างกันออกไป โดยมีการจัดเนื้อหาที่มีแนวทางที่ใช้ในการพิจารณาอยู่ 2 มิติ ได้แก่ มิติด้านขอบเขตของเนื้อหา (scope) ได้แก่ 1) ในสัดส่วนของเวลาที่จัดไว้ มีเนื้อหาอะไรบ้างที่นักเรียนควรเรียนรู้ 2) ในเรื่องที่จัดให้เรียน ควรมีรายละเอียดอะไรบ้าง และ 3) เนื้อหาอะไรบ้างที่ไม่จำเป็นต้องบรรจุไว้ในหลักสูตร ส่วนมิติด้านลำดับเนื้อหา (sequence) ได้แก่ 1) อะไรคือเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดลำดับของเนื้อหา 2) ควรจัดเนื้อหาอะไรไว้ก่อน อะไรไว้หลังเพราะอะไร และ 3) นักเรียนควรได้รับความรู้นั้นเมื่อไร (สมจิต จันทรฉาย อ้างถึง Print, 1993)

แม้ว่าการจัดเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) ตามการพิจารณา 2 มิติข้างต้น ทำให้ได้สัดส่วนของเนื้อหาสอดคล้องกับเวลาเรียนแล้ว ผู้สอนพบประเด็นที่เป็นปัญหาของการ

เรียนคือเนื้อหาของรายวิชาส่วนมากพบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ และรูปแบบการ
แสดงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่มีข้อมูลและปริมาณมากมีความกว้างและความลึกของเนื้อหาที่เรียน
ประกอบกับการยกตัวอย่างทั้งจากการบรรยายหรือให้นักเรียนชมตัวอย่างการแสดงมาก ทำให้เกิดความ
ฟุ่มเฟือยของข้อมูล (superfluous information) ทำให้นักเรียนจับประเด็นของเนื้อหาหลักไม่ได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้สรุปเนื้อหาของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์)
โดยผ่านคลิปวิดีโอสั้น เป็นการสรุปประเด็นเนื้อหาหลังผ่านกระบวนการเรียนการสอนในรายคาบ โดยผู้วิจัย
เลือกสรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องละครไทยผ่านคลิปวิดีโอสั้น และทดลองใช้คลิปวิดีโอกับกลุ่ม
นักเรียนในรายวิชา โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาที่ 5 เอก IMT จำนวน 34 คน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้คลิปวิดีโอสั้นสำหรับการสรุปเนื้อหาของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์)

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยการศึกษาวิจัยเรื่องสรุปเนื้อหาของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) หน่วย
การเรียนรู้ที่ 1 เรื่องละครไทย ผ่านคลิปวิดีโอสั้น ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ได้แก่

1. ออกแบบเครื่องมือโดยใช้คลิปวิดีโอสั้น
 - 1.1 การเตรียมการก่อนการผลิต (Pre-Production)
 - 1.2 การดำเนินการถ่ายทำ (Production)
 - 1.3 การตัดต่อและการนำเสนอ (Post-Production)
2. นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยสรุปเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องละครไทยด้วย
คลิปวิดีโอสั้นกับห้อง IMT
3. วิเคราะห์ผลของเครื่องมือจากแบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง
4. สรุปและรายงานผลการวิจัยตามรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียน

ผลการวิจัย

จากการทดลอง สรุปเนื้อหาของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องละคร
ไทย ผ่านคลิปวิดีโอสั้นกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากห้อง IMT ได้ผลการวิจัยแยกตามหัวข้อต่างๆ ตามแบบ
ประเมินความพึงพอใจได้ดังนี้

ตารางที่ 1 : ผลจากแบบประเมินความพึงพอใจ สรุปรูปเนื้อหาของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) หน่วยการ

เรียนรู้ที่ 1 เรื่องละครไทย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์การประเมิน
คลิปวิดีโอสรุปเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ	4.88	มากที่สุด
เนื้อหาของคลิปวิดีโอสรุปเนื้อหาครอบคลุมทุกประเด็นในเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้	4.94	มากที่สุด
การดูคลิปวิดีโอสรุปเนื้อหา ช่วยให้นักเรียนสามารถจับประเด็นของเนื้อหาได้มากขึ้น	4.97	มากที่สุด
คลิปวิดีโอสรุปเนื้อหาช่วยลดเวลาในการนั่งฟังบรรยายเนื้อหาในชั้นเรียนได้	4.94	มากที่สุด
นักเรียนคิดว่าในทุกๆหน่วยการเรียนรู้ควรมีคลิปวิดีโอสรุปเนื้อหา	4.94	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย จากแบบประเมินความพึงพอใจสรุปเนื้อหาของรายวิชาศิลปะพื้นฐาน 9 (นาฏศิลป์) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องละครไทย พบว่า นักเรียนมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกๆ รายการ จากนักเรียนผู้ตอบแบบประเมิน 34 คน

ทั้งนี้จากผลการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นได้ว่าการใช้คลิปวิดีโอเป็นเครื่องมือที่มีความน่าสนใจ ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถจับประเด็นของเนื้อหาได้มากขึ้น อีกทั้งคลิปวิดีโอสรุปมีเนื้อหาที่ครอบคลุมทุกประเด็นในเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ และเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนลดเวลาในการนั่งฟังการบรรยายเนื้อหาในชั้นเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดทำคลิปวิดีโอสรุปเนื้อหาในทุกหน่วยการเรียนรู้

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคลิปวิดีโอสรุปเนื้อหาดังกล่าว เป็นเครื่องมือที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนช่วงชั้นสรุปการเรียนรู้ท้ายคาบเรียนเพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยย้ำประเด็นของเนื้อหาและมีความกระชับ สอดคล้องกับแนวคิดการใช้สื่อการสอนขั้นสรุปของ กิดานันท์ มลิทอง (2543) ที่กล่าวว่าหลักการใช้สื่อการสอนขั้นสรุปทเรียน เป็นขั้นของการเรียนการสอนเพื่อการย้ำเนื้อหาบทเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรใช้เพียงระยะเวลาสั้นๆ

ข้อเสนอแนะ

คลิปวิดีโอสรุปเนื้อหาควรจัดทำในลักษณะของคิวอาร์โค้ด เพื่อขยายพื้นที่ในการใช้นอกห้องเรียน

เอกสารอ้างอิง

กิดานันท์ มลิทอง. (2543). สื่อการสอน [เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม]. พิมพ์ครั้งที่ 2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์. กรุงเทพมหานคร.
สมจิต จันท์ ฉาย. (2557). การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.